

POMYŚLNE WALKI W POŁUDNIOWYCH WŁOSZECH

Dalszy ciąg zaciętych zmagani między morzem Azowskim i kolanem Dniepru. — Pod Kremienczugiem kontratakami odrzucono bolszewików z powrotem

Z Kwatery Głównej Führera, dnia 27 października.

Naczelne Dowództwo Sił Zbrojnych podaje:

Zacięte zmagania między Morzem Azowskim i kolanem Dniepru trwają nadal. Kontynuując wielkimi siłami swe ataki, zdołali bolszewicy jeden wyłom w rejonie Melitopola trochę rozszerzyć. Natomiast gwałtowne ataki czołgowe na południe od Zaporozża spełzły na niczym wśród wysokich nieprzyjacielskich strat. Z licznych czołgów rozbitych w tych walkach pewna kompania pancerna pod dowództwem nadporucznika hr. von Ledebur sama jedna zniszczyła bez własnych strat 35 czołgów. W kolanie Dniepru ataki przeprowadzone na różnych odcinkach na niemieckie stanowiska pozostały bez skutku.

Oddział zmotoryzowany, który się przedarł został przy tym zmuszony do walki i zniszczony.

Na północny zachód od Kre-

mienczuga własnym kontratakami odrzucono bolszewików spowrotem do ich stanowisk wypadowych.

Na środkowym odcinku frontu na zachód od Kryczewa i na zachód od Smoleńska, rozbito ataki bolszewickie skoncentrowanym ogniem artylerii lub odparto w walce wręcz.

Nieznaczne miejscowe wdarcia zostały oczyszczone natychmiastowym przeciwuderzeniem. Reńsko-westfalska 16 dywizja grenadierów pancernych pod dowództwem generała-porucznika hr. von Schwerin przez swoją wzorową i dzielną działalność podczas wielkich ruchów wstępnych na wschód od Dniepra

i podczas walk na przyczółku mostowym Zaporozże zasłużyła na specjalne uznanie.

Na niektórych odcinkach południowo - włoskiego frontu, zwłaszcza nad Voltorno na północ od Capui toczyły się wzajemne dla wojsk niemieckich walki.

Niemieckie samoloty bojowe i pikujące obrzuciły skutecznie bombami na wschodnim Morzu Śródziemnym stanowiska portowe i bateryjne nieprzyjacielskiej bazy na wyspie Leros. Zniszczyły one na tych wodach kilka mniejszych okrętów wojennych i nieprzyjacielskich statków zaopatrzeniowych.

Ważnym elementem życia w jednostkach niemieckich jest życie kulturalne. W kwaterach i w obozach, w których znajdują się żołnierze, organizowane są różnego rodzaju imprezy kulturalne, które przyczyniają się do podniesienia ducha i wytrzymałości żołnierzy.

Ważnym elementem życia w jednostkach niemieckich jest życie kulturalne. W kwaterach i w obozach, w których znajdują się żołnierze, organizowane są różnego rodzaju imprezy kulturalne, które przyczyniają się do podniesienia ducha i wytrzymałości żołnierzy.

Ważnym elementem życia w jednostkach niemieckich jest życie kulturalne. W kwaterach i w obozach, w których znajdują się żołnierze, organizowane są różnego rodzaju imprezy kulturalne, które przyczyniają się do podniesienia ducha i wytrzymałości żołnierzy.

O życie Europy

CRAIOVA. W głównym mieście Oltenii przemawiali naczelnik państwa rumuńskiego marszałek Antonescu i zastępca premiera, profesor Michał Antonescu, na konferencji przedstawicieli wiejskich domów kultury i z okazji otwarcia „Tygodnia Oltenii“.

„W obliczu poległych naszego narodu, powiedział marszałek, oświadczam się za niepodzielną

jednością ziemi rumuńskiej i stwierdzam wolę obrony jej bez względu na to, jakie nadejdą jeszcze mogą walki. Wzywam przeto wszystkich Rumunów, by się skupili przy wspólnej pracy“. Zastępca premiera prof. Michał Antonescu powiedział m. in.: „Los naszych żołnierzy i bojowników opiera się w tych ciężkich dniach o naszą wiarę“.

Badoglio żąda ochrony brytyjskich żołnierzy

ALGECIRAS. (DNB). Z brytyjskich sfer oficerskich w Gibraltarze donoszą, że Badoglio zwrócił się z prośbą o wzmocnienie swojej gwardii przybocznej przez załogę brytyjską. Badoglio obawia się

dalszych zamachów, ponieważ na wypowiedzeniu przez niego wojny Niemcom doszło do licznych demonstracji ludności

Wzmógł nacisk Moskwy na Churchilla

Manifest partii komunistycznej Wielkiej Brytanii

GENEWA. (DNB). Gazeta „Daily Worker“ opublikowała pod tytułem „Przyspieszenie wojny dla końcowego zwycięstwa“ manifest wydziału wykonawczego komunistycznej partii w Wielkiej Brytanii. Byłoby to lekkomyślnością wierzyć, mówi się w tym manifeste, że zwycięstwo jest tak pewne, jakby leżało ono w kieszeni. Tylko drugi front, któryby powstał razem z potężną ofensywą sowiecką, mógłby to zwycięstwo zapewnić. Partia komunistyczna ostrzega rząd brytyjski i oświadcza, że traci on zaufanie w większej części społeczeństwa brytyjskiego, ponieważ wielką okazję, która się jemu nadarza,

marnuje. Nie wolno dłużej bezczynnie tylko przypatrywać się, a kto stoi na drodze do skutecznego prowadzenia wojny, musi być z rządu usunięty. Grigg, Anderson, Amery, Simon i Halifax muszą ustąpić, a na ich miejsce powinni wstąpić „prawdziwi antyfaszyści ze sfer Labour. Ruch „Labour“ powinien natychmiast przystąpić do walki o drugi front.

Manifest ten, wyraźnie poddyktowany przez Moskwę, usiłuje ponownie wywrzeć nacisk na rząd Churchilla, ażeby go zmusić do utworzenia drugiego frontu, czego żąda Stalin od swych sprzymierzeńców.

Hańbienie świątyn przez Moskwę

WARSZAWA. Święty synod prawosławnej cerkwi w Generalnej Gubernii wydał orędzie do wyznawców swego kościoła i do wszystkich żyjących tam chrześcijan, w którym to orędziu porusza się sprawa wyboru metropolity Sergiusza na stanowisko patriarchy moskiewskiego. W orędziu tym m. inn. mówi się że fakt ten może tylko wywołać wstręt i obrzydzenie spowodu cynizmu i braku zasad sowieckich władców. Sowiecka tyrania postanowiła teraz wykończyć Kościół, który doznał od nich tyle krzywd, dla swych zbrodniczych środków agitacyjnych, koronując tym swe ciężkie przestępstwa. Z głęboką troską

dowiedziała się autokefaliczna cerkiew prawosławna w Generalnej Gubernii o tych smutnych zdarzeniach w moskiewskim życiu cerkiewnym. Orędzie to zawiera głosy wszystkich prawosławnych arcybiskupów, którzy przejrzyli tę grę Kremla i potępili ten nowy akt zhańbienia chrześcijaństwa. Jednocześnie zwraca się synod biskupów do wszystkich wiernych prawosławnej cerkwi z chrześcijańskim apelem, ażeby prosili wszechmocnego Boga o rychłe uratowanie umęczonych w Związku Sowieckim i o uratowanie przesładowanych tam wiele prawosławnych cerkwi.

Czerwony terror

Morderstwa sowieckie na ewakuowanych terenach

BERLIN. Niema dnia w którymby nie nadchodziły nowe mrozące krew w żyłach wiadomości z opuszczonych przez Niemców terenów na wschodzie o bolszewickim terrarze. Ciężko doświadczona ludność żyje w stałym śmiertelnym strachu i porzucając swoje mienie usiłuje uciec przed bolszewickimi katami. Tysiące ukrywa się ze swymi dziećmi w lasach, ale niewiele udaje się znaleźć bezpieczeństwo poza niemieckimi liniami. Tymczasem hordy bolszewickie plądrują mieszkania i palą całe osiedla. Po pięciodniowym marszu, ukrywając się dniami, udało się zbiegłemu z Rosławia sowieckiemu

inspektorowi administracyjnemu, Włodzimierzowi Wojkowowi, dotrzeć do linii niemieckich. Miał on sposobność przyjrzenia się w czasie swojej ucieczki morderstwom i dziełu zniszczenia bolszewickich oddziałów specjalnych NKWD. Jedynie tylko między Smoleńskiem a Rosławiem, jak on opowiada, spalono w ciągu ostatnich 14 dni 54 miejscowości. Podczas masowych egzekucyj znalazło śmierć co najmniej 6.000 ludzi. 1.800 mężczyzn, chłopców i starców wcielono do kompanii karnych i wysłano natychmiast na front. Resztę ludności wywieźli bolszewicy do robót przy musowych na wschód.

Mordowanie bezbronnnych Japończyków

Tak wyglądają „odwaga“ żołnierzy USA

GENEWA. Jak podaje angielskie pismo „New Leader“ kilka miesięcy temu samoloty amerykańskie zaatakowały konwój japoński i zatopili jeden transportowiec.

Gazeta angielska pisze, że jest straszną rzeczą, gdy statek z ludzmi tonie w przepelnionym rekinami morzu. Ale jeśli po zatopieniu okrętu następuje mordowanie bezbronnnych Japończyków na łodziach ratunkowych, oznacza to największe okrucieństwo. Urzędowy komunikat australijskiej kwatery głównej w swoim czasie powiadomił, że bombowce amerykańskie ostrzeliwały i topiły łodzie ratunkowe z Japończykami. Pozostałymi przy życiu i na pełnym morzu niszczyli barki nalezwane uratowywani. Następnego dnia po

skiej wściekłości Amerykanów. Literalnie resztki wyczerpanych Japończyków, którzy wyratowali się na brzeg zostały zlikwidowane przez patrole amerykańskie. Gdy powiadomiono jednego z generałów, że widziano kilkaset Japończyków w łodziach, dał on krótki rozkaz.

„Niech wystartuje eskadra samolotów typu Beaufighter, aby zabiło jeszcze więcej“. Nie jest to żadna propaganda japońska, jak oświadcza „New Leader“, lecz fakt.

Względem bezbronnnych rozbitków okrętowych wykazują więc żołnierze Roosevelta swą znaczną odwagę już choćby dla tego, by konkurować z Sowietami. Lecz gdy idzie o walkę z przeciwnikiem to świat zapałuje się inaczej na

Sztuka i służba żołnierska

WARSZAWA. Z okazji otwarcia serii imprez kulturalnych w Warszawie przemawiał dyrektor ministerialny w ministerstwie Rzeszy dla spraw oświecenia narodowego i propagandy, dramaturg państwowy dr. Rainer Schlösser na temat ścisłego związku między sztuką a służbą żołnierską. Wszystkie duchem żołnierskim owiane społeczności krwi nordyckiej zawsze były świadome tego, że miecz i duch muszą tworzyć jedność, jeśli się chce przetrwać burze losu. Łączyły się one, by budować państwo. Sztuki, nad którymi opieką jest przedmiotem, polityki kulturalnej, mogą być uprawiane tylko wtedy,

gdy miecz zapewnia im bezpieczeństwo. Genialne wielkie osobistości w państwie i w wojsku potrzebują zaś naodwrot darów kultury, by mogli spełniać swoją tytaniczną pracę.

Nauczyliśmy się znowu pojmować słowa Heraklita, według których to słów, wojna jest rodzicielką wszystkich rzeczy, tak że sztukę pojmujemy jako rezultat wiecznej przez wielkie wojny zmieniającej się walki życia. Wolno nam wierzyć, że przez dziesiątki lat od roku 1914 zbliżamy się, co raz bardziej do epoki, która ze wstrząsów stworzy swe nieśmiertelne dzieła.

Lekkie niemieckie jednostki morskie w ataku

Wybitny sukces w Kanale. Zatopienie angielskiego krążownika

DNB, przy marynarce wojennej 25. 10. Jak doniósł komunikat Naczelnego Dowództwa Sił Zbrojnych z 24. 10. 1943, lekkie niemieckie jednostki morskie osiągnęły w nocy na 24. 10. 1943 wybitny sukces u zachodniego wyłotu Kanalu. W śmiało przeprowadzonym ataku zatopili one z mającego nad nimi przewagę zespołu brytyjskich okrętów jeden krążownik i storpedowały dwa kontrtorpedowce.

Panuje szary dżdżysty dzień jesienny nad zatoką Biskajską, gdy grupa lekkich niemieckich jednostek morskich opuszcza późnym popołudniem swoją bazę, udając się na nowe operacje bojowe. Niskie chmury ciągną ponad wzburzonym morzem. Białe grzywy pian unoszą się po czarno-zielonej wodzie i białe są też wazy smug, jakie pozostawiają za sobą okręty podczas tej podróży.

Wcześniej aniżeli zwykle zapada wieczór. Żołnierze na pomoście, posterunki wypatrujące na przodzie i obsługa dział przywdziały nieprzemakalne płaszcze skórzane i wszyscy obserwują wśród ciemności. Tam i spowrotem ślizga się wzrok ku innym okrętom, które pełnym kursem płyną za okrętem dowódcy. W nieregularnych odstępach podnosi się morze, opryskując żołnierzy i miesza się z drobnym deszczem, który powoli ale bez przerwy przenika żołnierzy.

Od pierwszego dnia swej służby na tym odcinku frontu, gdzie linia bojowa tak często się przecina na którymś noc w noc niemieckie i

brytyjskie oddziały wzajemnie ze sobą walczą, gdzie w każdej chwili trzeba liczyć się z atakami lotniczymi, wiedzą oni, że walka tutaj jest nieubłagana. Przed niespełna trzema tygodniami łodzie ich stożczyły bardzo zaciętą walkę z angielskimi kontrtorpedowcami. Był to gorący, nieubłagany bój. Torpedami i ogniem artylerii zmusili one przeciwnika do odwrotu, trafivszy przed tym śmiertelnie jeden z jego kontrtorpedowców.

O tej nocy muszą oni pamiętać, kiedy teraz znowu wyjeżdżają ra pełne morze — o tej nocy, a także o niektórych innych, kiedy znajdowali się na polu walki. Ze wszystkich spotkań z nieprzyjacielem wyciągnęli oni naukę, że chodzi o to, by działać błyskawicznie, że zyskanie choćby ułamka sekundy może zapewnić już przewagę.

Równomiernie pracują maszyny. Czasem zastuka przegródka w zaciemnionym okręcie, zadźwięczy metal, uderzony o metal.

Poza tym panuje spokój, tylko żołnierze przytłumionym głosem dzielą się swoimi spostrzeżeniami. Uwaga napięta jest do najwyższego stopnia. Około północy, o tym wiedzą oni, rozpocznie się krytyczna chwila. Wówczas bowiem dotrą oni na owe tereny, gdzie Brytyjczyk już tak często czatował na niemieckie jednostki.

Noc, która zalegała ciemnościami nad morzem, staje się teraz jaśniejsza, z poza strzępów chmur wygląda od czasu do czasu wąski sierp zmniejszającego się księżycyca.

Wszyscy na pokładzie mają uczucie, jakoby srebrne światło ich tylko oświetlało, jakoby ich sylwetki daleko odcinały się na morzu. Dziesiątki oczu badają teraz horyzont. Co chwilę oczyszcza się szkła i wyciera je na sucho. Teraz czuje to każdy, nadszedł ów moment. Tutaj gdzieś czyha nieprzyjaciół!

Oto posterunek, jeden z doświadczonych starszych szeregowców okrętu, dostrzega pierwszy przeciwnika. „Cienie od strony bocznej pokładu!“ Także komendant dostrzega teraz nieprzyjaciela przez swą lornetę. Widać obecnie zupełnie wyraźnie tam zdalek dział angielski. Jeden spośród okrętów angielskich jest szczególnie duży. Jest to niewątpliwie krążownik!

W czasie gdy Anglicy próbują jeszcze przejść do ataku, zespół niemiecki chwycił inicjatywę w swoje ręce. Krótko, twardo pałają rozkazy do poszczególnych jednostek, a wkrótce potem i torpedy opuszczają już swe lufy. Pierwsze strzały oddaje łódź dowódcy, raz, dwa, trzy... słychać lekki szum kiedy wypuszczony w ciemność wód „węgół“ biegnie śmiertelnością drogą. Z drugiej strony rozpoczynają teraz strzelać granatami świetlnymi, które oddział nasz jasnym obrzucają światłem; następują dwie, trzy salwy granatów wybuchowych. Nagle milkną działa po drugiej stronie, albowiem w tym samym momencie rozlegają się detonacje. Żołnierze niemieccy, oparci o burtę łodzi, patrzą ni by na widokisko, jak nagle na wiel-

kim statku przeciwnika wyrasta słup ognia, a później wybuchu drugiej takti słup, a niebo wśród nocy barwi się mdłym światłem żółtego i czerwonego koloru. Roziskrzają się kolorowe gwiazdy, białe, czerwone i niebieskie wiązki promieni, przecinają niebo i gasną ginąc poza olbrzymim ciemno-czarnym słupem dymu, który ponuro wznosi się ponad pobojuwiskiem.

Torpedy niemieckie były celne, pociski łodzi dowódcy wyrwały pierwsze otwory w korpusie okrętu i niewątpliwie wysadziły w powietrze składy amunicyjne nieprzyjaciela. Wyrzucone równocześnie inne torpedy z dalszych łodzi dokończyły resztę dzieła. Również dwa kontrtorpedowce zmuszone były zająć się z niemieckimi torpedami. Nie mogły one zaiste opamiętać się, kiedy zamierzały rozpocząć ogień same już zostały trafione torpedami.

Na pokładzie łodzi niemieckich nikt w tym momencie nie miał nic do powiedzenia. Dopiero kiedy łódź niemiecka odjeżdżała już, a poza nimi zgasł ogień na nieprzyjacielskich okrętach i ponownie cała uwaga zwrócona została na lotników i ścigacze, nastąpiło odprężenie po przeżytych minutach. O świetle zawiąły łodzie niemieckie bez strat i nie mając ani jednego rannego do swojej bazy, gdzie spotkały ich gratulacje dowódcy oddziału, kontradmirała Bya, z powodu ich wielkiego sukcesu.

Napisał korespondent wojenny Fritz Schrueder.

Pomocnicy sowieckiego imperializmu

W mózgach przedstawicieli prasy neutralnej pokutuje wciąż jeszcze fantastyczna myśl, że Anglosasi potrafią oprzeć się żądaniom sowieckim w odniesieniu do Europy. Prasa szwedzka, która ostatnio unika skrupulatnie choćby najmniejszej krytyki planów moskiewskich, stara się przekonać Anglosasów, że powinni oni przeciw dokładnie przyjrzeć się sprawom europejskim, by zrozumieć, na jaką tu się zanosi niesprawiedliwość. I tak „Svenska Dagbladet” pisze: „Z wielkim niepokojem obserwowa- no tutaj w kraju roszczenia Moskwy w tym kierunku, by przyszłość krajów bałtyckich uważać za rozstrzygniętą przez dokonane w swoim czasie wybory i uchwałę o przyłączeniu się do Związku sowieckiego, które to akty przeforsowane zostały w lecie 1940 r. pod naciskiem bagnów sowieckich. Tego rodzaju akt państwowy nie może według pojęć zachodnich posiadać charakteru wiążącego”. Gazeta ta jest tak naiwna, że w związku z tym cytuje jeszcze kartę atlantycką! Podobnie w sposób daleki od rzeczywistości omawia tę sprawę gazeta „Neue Zürcher Zeitung”. Drukuje ona sprawozdanie swego waszyngtońskiego korespondenta, w którym twierdzi się, że amerykańska delegacja w Moskwie zamierza postawić w Kremlu zagadnienie przy- szłości Europy „w sposób zupełnie bezwzględny”. Pewien wyższy urzędnik amerykańskiego departamentu państwowego miał rzekomo oświadczyć, że Amery-

kanie udali się do Moskwy, nie po to, żeby rozprawić się z „Prawdą”, lecz żeby sekretarz państwa Hull mógł rozmówić się z Molotowem. Gazeta zurychska chce przez tego rodzaju nieuzasadnione tendencyjne komunikaty wzbudzić wśród swoich czytelników wrażenie, jakoby obarczony wiekiem i chorowity Hull, którego zdaje się bardzo nadzarnęły rokowania, ma zamiar uderzyć pięścią w stół w pałacu spiridonowskim. Pomijając to, że uczynić tego nie może, jest także pewnym, nie będzie miał on i do tego wcale okazji, albowiem partnerzy w Moskwie zgodni są już cakowicie co do zagadnień przyszłości Europy, tak jak oni sobie ją wyobrażają. Zyczenia Moskwy już dawno znalazły zgodę w Białym Domu i na Downing-Street.

Bardzo wyraźnie to oświadczyła optymizmem neutralnych krajów gazeta „New York Tribune”. Rozwodzi się ona w dłuższym artykule na temat „niesprawiedliwości”, jaką wyrządzono biednym Sowiecom po pierwszej wojnie światowej i pisze: „Uchwały po pierwszej wojnie światowej zabrały Sowiecom Finlandię, kraje bałtyckie, Polskę i większą część północnych portów. Finowie otrzymali silną pozycję przeciw Leningradowi. Wygląda mniej więcej tak samo, jak gdyby Stany Zjednoczone straciły całe wybrzeże Nowej Anglii (t. zn. wybrzeże atlantyckie), a jakieś słabe państwo zagraniczne urządłoby się w New Jersey, przez co opanowa-

łyby wjazd do Nowego Jorku. Tę bajkę o niesprawiedliwości można bezkarnie opowiadać naiwnym czytelnikom amerykańskim. Lecz zainteresowane narody, zwłaszcza Finowie, muszą uważać ten amerykański „dowód przyjaźni” za uderzenie biczem. Moskwa — obojętnie czy carska czy bolszewicka — uważana była przez wszystkich mieszkań- ców na wybrzeżach Bałtyku za- wsze jako państwo obce, które powodowane jedynie imperiali- stycznymi celami budowało swe twierdze nad Morzem Bałtyckim. Skoro Szwecja w pokoju ny sztaadzkim w roku 1721 zmuszo- na była ustąpić carowi Piotrowi Inflanaty, Estonię, Inger- manlandię i Karelię (w roku 1809 straciła ona na rzecz Rosji całą Finlandię), nietylko Szwecja straciła swe stanowisko wielko- mocarstwowe, lecz także na los Bałtyku zaczęły wpływać intere-

sy, które pozostawały w jak naj ostrzejszej sprzeczności z intere- sami narodów, osiadłych nad Morzem Bałtyckim. Stosunki te ustały w pierwszej wojnie świa- towej jako bezpośredni skutek niemieckich zwycięstw nad pa- stwem carów i przeciwko so- wieckiej agresji. Narody osiadłe nad Bałtykiem uwolnione zosta- ły od stułetniego ucisku mos- kiewskiego imperializmu. To, że anglosasi jako pomocnicy tego imperializmu zamierzają dzisiaj unicestwić ów historyczny akt sprawiedliwości, charakteryzują- szczególnie wyraźnie ich anty- europejskie nastawienie i w szczególności sposób poglądów na- być może jedynie przez samych Europejczyków w obronie przed wszelkimi wrogami Europy pa- ństwami.

(„W. Z.”)

Roosevelt zrzuca swój idealistyczny płaszcz

GENEWA. DNB. Według do- niesienia gazety „Daily Express” z Waszyngtonu, w najbliższych sferach Roosevelta opowiada się, że prezydent postanowił wresz- cie zrezygnować z idealistycznej dyplomacji „czterech wolności” i „stulecia prostego człowieka”. W jego dyplomatycznym słowni- ku ukazały się na pierwszym miejscu znowu pojęcia — han- del, towary i interesy giełdowe. Względ na wybór prezydenta zmusił Roosevelta wystąpić jako

patron „pokojowego interesu światowego”. Także ze wzglę- dów międzynarodowych prezy- dent przekonał się, że interesy wymagają najlepszych stosunków ze sprzymierzeńcami USA, szczególnie ze Związkiem So- wieckim. Roosevelt doszedł więc do przekonania, że wojna jest dla USA interesem i że on, jako prezydent, może zostać kierow- nikiem geszefciarzy plutokracji amerykańskiej.

Zawiadomienie

O zapomogach, dla rodzin poległych żołnierzy

Na zasadzie pisma Pana Komisarza Generalnego z dnia 14. VII. 1943 r. 37/ASO/K43 rodzice żołnie- rzy poległych na froncie lub zmar- łych wskutek odniesionych ran mogą otrzymać jednorazową zapo- mogę. Dla ułatwienia postępowania przy otrzymaniu tej zapomogi Pan Radaca Generalny Pracy i Spraw Socjalnych pismem z dnia 30. VIII. 1943 r. Nr. 2354 ustalił następujący porządek: Rodziny (rodzice lub żony) po- ległych lub zmarłych wskutek ran żołnierzy, zamieszkałe w m. Wilnie, składają podania Inspekcji Opieki

Społecznej (ul. Gedymina 27). Do podań należy dołączyć następujące dokumenty: 1. Zaświadczenie wojskowego od- działu lub urzędu, że żołnierz po- legł lub zmarł wskutek ran. 2. Zaświadczenie Dyrekcji Opieki Społecznej Zarządu Miejskiego m. Wilna (ul. Basanawicza 24, pokój 5), że poległy lub zmarły żołnierz zamieszkiwał we wspól- nym gospodarstwie domowym z potentem, ubiegającym się o za- pomogę. Barmistrz Miasta Wilna. Wino, 23 października 1943 r.

Z dnia

28 Październik
Czwartek
Szymona.
Wschód słońca 5.31
Zachód słońca 15.54

DZIS ZACIENNIAMY OKNA OD G. 16.20 DO G. 05.50.

— WIECZÓR ROZMAITOŚCI DLA KOLEJARZY. Zarząd Dy- rekcyj Kolejowej Litwy urzędu- je w najbliższą sobotę w wielkiej sa- li koncertowej przy ulicy Ostro-

TOKIO. (DNB). Minister mary- narki Shimada oznajmił w czasie posiedzenia parlamentu, że mary- narka japońska zatopila w czasie od 15 czerwca do 20 października następujące okręty nieprzyjaciels- kie: 17 krążowników, 18 kontr- torpedowców i 70 statków trans- portowych o 320.000 TRB. Liczba zestrzelonych w tym samym czasie nieprzyjacielskich samolotów wyniosła 1.613 maszyn.

bramskiej 5 wieczór rozrywkowy pod nazwą „Dwie godziny rozma- itości” dla wszystkich miejscowych pracowników kolejowych i ich ro- dzin. Muzyka, humor, sztuka i ta- niec wypełnią urozmaicony pro- gram, wykonany przez znanych, miejscowych artystów, przyczynia- jąc się do wesołego spędzenia paru godzin.

Chętni wzięcia udziału winni jak najszybciej zaopatrzyć się w karty występu. Przedprzedaż biletów jest już rozpoczęta, a popyt na nie bardzo wielki. Karty wstępu moż- na nabywać w miejscach pracy do czwartku, w piątek zaś w gmachu EBD (Dyrekcja Kolejowa — pokój 215) od godz. 9.00 do godz. 11.00.

OFIARY
W dniu Imienin drogiego Tatusia na biedne polskie dzieci 20 RM. — ofiaruje Zosia Fiedorowiczówna. Zamiast kwiatów na Imieniny p. dyr. Tadeusza Dąbrowskiego składają dla biednych Polaków — 131 RM pracownicy.

KINA
Wehrmacht/Kino II
„ONGIŚ...”
CASINO
„Tygrys z Esznepuru”
„ADRIA”
„Fünftheater”
„MUZA”
„Wielka miłość”
„AUSZRA”
„Poszum lasu”
„GRAZYNA” w N-Wilejce.
„Pan w domu”
dwa przedstawienia od dzi- szej porzeczając godz 17 i 19.
„ALI-BABA” Wielka 66.
Ostatnie dni programu!
GALOWE PRZEDSTAWIENIE
wystąpią w swym najlepszym repertuarze:
Wielka Kapela Cygańska HUZAR- SKIEGO (wielkie powodzenie).
Znana śpiewaczka cygańska, uniebia- nica publiczności wileńskiej Pani „Wiedzińska gwiazdka tancerzka o ROZI KERNAL.
Międzynarodowa para tancerzna JANKA & LOUIS.
para żonglerska i inne atrakcje.
W konkursie muzyki, ościsła i tańca przyjmują udział nowe, wbitne sily młode z S. PIASECKA, N. Kie- łówna, Kat nem, Muraszka i inn.
Z powodu wielkich kosztów przy- kasaie urosza sie bilety kupować za- wczasu w przedsprzedaży; Wileńska 16 i Wielka 32. Początek przedstawie- 6.30 i 18.30.
Wygodnie tego, kto rz się pocztą lub odnieście zgubiony dowód osobisty na nazwisko La- howej Marii zam. Wilno, Gedymino (Ciołomska) 42—6 zostawiając sobie re- zte należonych, przy powyż- szym dowodzie, rzeczy. (7160)

Zawiadomienie.
Powiadamiam, iż Szpital On- kologiczny w Wilnie został prze- niesiony z Alei Róż Nr 2 na Zwierzyniec, ul. Birutės (d. Fab- ryczna) Nr 7.
Narazie czynne są oddziały: wewnętrzny, chirurgiczny i radio- wy. O otwarciu oddziału rent- nologicznego (terapia i diagno- styka) będzie połączane w prasie. Wszelkich informacji udziela kancelaria szpitala—tel. Nr 126 (Vilniaus Onkologijos Ligoninė).

OBWIESZCZENIE.
WILEŃSKI LOMBARD MIEJSKI: Prosi swoich szanownych klientów o opłacenie należnych procentów od otrzymanych w Lombardzie — pod zastaw przedmiotów — pożyczek. Wszelkich informacji udziela kancelaria szpitala—tel. Nr 126 (Vilniaus Onkologijos Ligoninė).

Wileński Lombard Miejski.
REPERACJE I WSZELKIE NAPRAWY OKULARÓW
Vokietčių (Niemiecka) Nr 5.
S. JAKOWIEC.
Potrzebni do wyrobu klumpi, służą- cą i niania do fryzjerskiego dziec- ka. Wynarodz nie według umowy. Pilies (Zamkowa) 18—11. Pracownia klumpi letnich i zimowych.

ANTYKWARIAT
Państw. Wydawn.
Kupuje książki
Domininkony (Dominikańska) 4.

ŚWIECE NAGROBKOWE na Dzień Zaduszny
na zamówienie w dniach 27 i 28 b. m. od najniższej ceny 116ct.
Zakład Posrzebowy p. f. „KACZYŃSKA”, Arsenalska 4
Kupię: obelisc 4 m., szklę 1m X 54cm.—2szyby.
PRACOWNIA MEBLI St. Skrodzki
Vilniaus (Wileński) Nr 5.

Różne
CHIROMANTKA wróży z ręki i kart. Stawia horoskopy. Dla nieobecnych z pisma i fotografii. Tilt (Mostowa) 23-7. (7135)
CHIROMANTKA-Fizjonomistka ok- reśla z ręki, kart, fotografii, imion i pisma. Gedymino (Chocimska) 12-2. (7130)
CHIROMANTKA-wrózka przyjmuje od godz. 10-ej do 6 po poł. Wilno, ul. Didziej (Wiel- ka) 15/1 m. 12-a, wejście z zaułka Szwarcowego Nr. 1 w podwórku. (7017)

Wypozyczenie
DZIA 25 rano zgine- ją z podwórka przy ul. Rasy (Rossa) 6—1 ko- za bialo—szara mleczna, na szty- mała obrodz i szu- rek z kawałkiem drzewa. Laskawego znalazę proszę o zwrot za wynagro- dzeniem pod po- wyższym adresem. (7176)
KOZY mleczne— kotne (w styczniu) — zamienię na opał. L. Tarybos (Senatorska) 17-1.
SZAFKA nowoczes- na jasna lub ciem- na i tapczan zamie- nię na opał. Pylimo 30-15. (7123)
ZNANA chiromant- ka — fizjonomistka wróży: z kart, z rę- ki, fotografii i cha- rakteru pisma. Przyjęcie od g. 9 do 6 pp. Literat (Literacki) 5 m. 6. Godz.: poniedział- vis-à-vis poczty 5-6 wnej. Wejście z bra- my na prawo, scho- dy II piętro. (7041)

Wypozyczenie
BARDZO szybka metoda niemiecki i pisanie na ma- szynie. Gedimino (Mickiewiczowa) 4-12. Godz.: poniedział- lek, środa i piątek 3-9 wiecej. Wtorek, czwartek, sobota 7 rano — 1.30.

Praca
NATYCHMIAST potrzebna na wieś osoba do samo- dzielnego zajęcia się domem w nie- dużym gospodar- stwie. Zgłaszać się: godz. 11-2. Gedimino (Mickiewiczowa) 51-4. (7124)
POTRZEBNA słu- żąca. Mickiewicz (T. Zana) Nr. 20 -12, Zwierzyniec.

Praca
Doktor HALINA MURAWSKA Choroby kobiece i położnictwo. Przyjmuje chorych kasowych i przy- wrotnych codzienne od 11—1. Domininkony (Dominikańska) 11 m. 1.
Dr. Med. GUSTAW MARKIEWICZ Choroby skórne, weneryczne. Gedimino (d. Mickiewi- cza) 1-14. Tel. 997 od godz. 8-13 i od 15-19.

Lokale
Gabinet Rentgenowski Dr. NIELUBSZYC Pylimo (Zawalna) 22-3. Od g. 15-17.
Dr. R. ORŁOWSKI Choroby skórne, weneryczne, ko- biece. Filles (Zam- kowa) 3-5. Przyj- muje od godz. 8—16, 18—19.

Lekarze
Dr. JADWIGA ANFOROWICZ Choroby skórne, weneryczne, ko- biece. Filles (Zam- kowa) 3-5. Przyj- muje od godz. 8—16, 18—19.
Dr. Med. JANINA PIOTROWICZ-JURCZENKOWA Choroby skórne, weneryczne, ko- biece. Przyjmuje od 11-13 i 01 15-17. Jogailos (Jagi- łońska) 16-6.

Lekarze
Dr. Med. WIKTOR PIESKOW Choroby nerwowe i wewnętrzne wznówi przyjęcia. Uosto (Portowa) 3 m. 2. Ordynuje od 12—14 i 16—17.
Dr. PIWECI ALEKSANDER Choroby wewnętrz- ne. Pilies (Zamko- wa) 12-6. Ponie- działki, środy, piątki od 12-3 i 7-8, wtorki, czwartki, soboty od 15-18.

Lekarze
Dr. K. SOKOŁOWSKI Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od g. 8 do 12 i od g. 5 do 7 wiecej. Vilniaus (Wi- leńska) 30 m. 14.
Gabinet Rentgenowski Dr. Med. A. SMIGIELSKA Pilies (Zamkowa) 8 m. 9. Od godz. 9—15.

Stanisław Burzyski
pracownik tartaku „Neris” zmarł śmiercią tragiczną dnia 25 października 1943 r. w wieku lat 30.
W zmarłym, który zginął w czasie pełnienia swych obowiązków, tracimy wzorowego pracownika i wyjątkowego kole- gę. Cześć Jego pamięci!
Dyrektor, Pracownicy i Robotnicy Tartaku „Neris”. (7166)

Podziękowanie.
Ks. Czerniawskiemu, P. Dy- rektorowi szpitala Sawicz Dr. Kamińskiemu, starszej siostrze p. Ogińskiej, siostrze Orłowskiej oraz wszystkim tym, którzy wzięli udział i okazali miłość i serce i współczucia w oddaniu ostatniej posługi ukocha- nej Matce mojej s. p.
Helena Kondratowiczowej (719)

Podziękowanie.
Ks. Czerniawskiemu, P. Dy- rektorowi szpitala Sawicz Dr. Kamińskiemu, starszej siostrze p. Ogińskiej, siostrze Orłowskiej oraz wszystkim tym, którzy wzięli udział i okazali miłość i serce i współczucia w oddaniu ostatniej posługi ukocha- nej Matce mojej s. p.
Helena Kondratowiczowej (719)

Podziękowanie.
Ks. Czerniawskiemu, P. Dy- rektorowi szpitala Sawicz Dr. Kamińskiemu, starszej siostrze p. Ogińskiej, siostrze Orłowskiej oraz wszystkim tym, którzy wzięli udział i okazali miłość i serce i współczucia w oddaniu ostatniej posługi ukocha- nej Matce mojej s. p.
Helena Kondratowiczowej (719)

Anna MIKIELISOWA
opatrzona Sw. Sakramentami zasnęła w Panu dn. 26 X 1943 r. w wieku lat 53.
Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby przy ul. W. Stefańskiej 10—11 odbędzie się dnia 28 X 1943 r. o godz. 17.30 do kości- ciola W. Świętych. W dniu 27 X o godz. 9.30 zostanie odprawio- na Msza Św. Żal bna, poczym nastąpi eksportacja zwłok na cmentarz Rossa. O czym po- wiadamiają Krewnych Przyja- ciół i Znajomych pogrążeni w żałobnym żalu Córka i Syn.

Stanisław Burzyski
b. student USA—Illistar Corporacji „Vilnensis” zmarł śmiercią tragiczną dn. 25 X 1943 r. w wieku lat 30.
Eksportacja zwłok z domu żałoby przy ul. Legionów 37 do kości- ciola parafialnego Serca Je- zusowego nastąpi w dniu 28 X 1 43 r. o godz. 9.30, a po Na- bożeństwie w Żalobnym na cmen- tarz po-Bernardyński. O czym powiadamiają Krewnych, Przy- aciół i Znajomych w utuleni w głębokim smutku po stracie uko- chano go 7 67 Rodzica, Bracia i Bratowa.

Teofila Wiszniewska
po długich cierpieniach, opa- trzona Sw. Sakramentami, zmar- ła dnia 27 X 43 r.
O czym powiadamiają Krew- nych i Znajomych Syn, Senowa i Wnuk.

Henryk Rutkowski
po ciężkiej chorobie zmarł dnia 27 października w wieku lat 48.
Eksportacja z domu żałoby przy ul. Wileńskiej 42—16 na- stąpi dnia 28 X do Nowo- wilejki. O czym zawiadamia Przyja- ciół i Znajomych pami ci Zmarłego (7 62) Żona, Dzieci i Rodzina.